

Stopiwch y cyfnodau atal byr yn ystod gwyliau hanner tymor. Dyma'r unig seibiannau y caniateir i staff addysgu eu cael

Y Pwyllgor Deisebau | 13 Medi 2020
Petitions Committee | 13 September 2020

Cyfeirnod: RS21/0497-5

Rhif y ddeiseb: P-06-1175

Teitl y ddeiseb: Stopiwch y cyfnodau atal byr yn ystod gwyliau hanner tymor. Dyma'r unig seibiannau y caniateir i staff addysgu eu cael

Geiriad y ddeiseb: Rydym wedi cael un cyfnod atal byr eisoes yn ystod hanner tymor ac nid oedd staff addysgu yng Nghymru yn gallu mynd i unrhyw le na gwneud dim byd. Nid oes modd i ni drefnu wythnos neu ddwy i ffwrdd o'r gwaith yn ôl ein dymuniad, mae'n rhaid iddynt fod yn ystod cyfnod gwyliau'r ysgol yn unig. Nid yw ond yn deg bod staff addysgu a'r plant yn gallu mynd i fwynhau eu hoe am eu holl waith caled yn ystod y tymor, yn union fel y gallem pe byddem yn cael dewis gwyliau. Rhowch y rhyddid i blant, staff, a rhieni fwynhau amser gwerthfawr gyda'i gilydd yn gwneud yr hyn y maent am ei wneud.

1. Y sefyllfa bresennol o ran cyfyngiadau COVID-19

Mae Cymru ar Lefel Rhybudd 0 ar hyn o bryd. Er bod rhai cyfyngiadau yn parhau, er enghraifft mae'n rhaid i bobl i hunanynysu am 10 diwrnod o hyd os ydynt yn cael canlyniad positif am COVID-19, mae gorchuddion wyneb yn orfodol o hyd mewn llawer o leoliadau dan do, ac mae Llywodraeth Cymru yn cynghori yn erbyn teithio rhyngwladol nad yw'n hanfodol, mae'r rhan fwyaf o'r cyfyngiadau a gyflwynwyd i reoli lledaeniad COVID-19 wedi dod i ben.

1.1. Addysg

Ar hyn o bryd mae ysgolion a cholegau ar agor i'r holl ddisgyblion a myfyrwyr ar wahân i'r rhai sy'n hunan-ynysu oherwydd COVID-19.

Ar 27 Awst 2021, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru Fframweithiau Penderfyniadau Rheoli Heintiau COVID-19 lleol ar gyfer ysgolion a cholegau. Mae'r rhain yn nodi trefniadau ar gyfer darparu dysgu, gan alluogi ysgolion, colegau, darparwyr dysgu seiliedig ar waith a dysgu oedolion i deilwra ymyriadau i adlewyrchu risgiau ac amgylchiadau lleol. Daw'r fframweithiau yn sgil cyhoeddi canllawiau gweithredol ar 9 Gorffennaf 2021.

Egwyddorion arweiniol Llywodraeth Cymru y tu ôl i'r fframweithiau yw:

- galluogi ysgolion i weithredu ar sail 'busnes fel arfer' cyn belled ag y bo'n bosibl;
- sicrhau'r deilliannau gorau i bob dysgwyr drwy ystyried ei anghenion addysgol a'i les; a
- rheoli risgiau parhaus COVID-19 mor ddiogel â phosibl fel sy'n cael ei wneud ar gyfer heintiau eraill, a sicrhau bod y camau gweithredu i'w cymryd pe bai achos yn cael ei nodi mewn ysgol neu goleg yn glir.

Mae'r trefniant blaenorol, lle roedd dosbarthiadau cyfan, grwpiau blwyddyn neu 'swigod', fel roeddent yn cael eu galw, yn gorfod aros i ffwrdd o'r ysgol ar ôl un achos o ganlyniad positif, wedi dod i ben. Yn lle hynny, bydd y system Profi, Olrhain, Diogelu yn cael ei defnyddio i nodi cysylltiadau agos dysgwyr sydd wedi cael canlyniad positif, yn hytrach na bod y swigen gyfan yn gorfod peidio â mynd i'r ysgol.

2. Cyfnodau blaenorol o gau ysgolion

Bu dau gyfnod hir pan oedd ysgolion ar gau i ddisgyblion, ac eithrio disgyblion agored i niwed a phlant gweithwyr allweddol nad oedd dewis diogel arall ar gael iddynt:

- Rhwng 23 Mawrth 2020 tan ddechrau blwyddyn academaidd 2020/21 ym mis Medi (heblaw am nifer o ddyddiau ym mis Gorffennaf i 'ailgydio, dal i fyny a pharatoi').
- Rhwng wythnos olaf tymor y Nadolig 2020 a'r Pasg 2021 (dychwelodd disgyblion sy'n fabanod ddiwedd mis Chwefror a disgyblion iau ganol mis Mawrth, ond ni ddychwelodd disgyblion ysgolion uwchradd tan ar ôl y Pasg os nad oeddent mewn grwpiau blwyddyn ag arholiadau).

[Sylwch fod ysgolion uwchradd wedi cau am wythnos ychwanegol ar ôl hanner tymor Hydref 2020 yn ystod cyfnod atal byr yn yr hydref. Mae dysgu wyneb yn wyneb wedi dod i ben am gyfnodau hefyd yn achos rhai disgyblion, er bod yr ysgolion hynny yn gyffredinol wedi bod ar agor, a hynny oherwydd bod 'swigod' neu grwpiau blwyddyn cyfan wedi gorfod dysgu gartref oherwydd achosion positif ymysg eu cyfoedion.]

3. Amseru 'cyfnodau atal byr' neu 'gyfyngiadau symud' a'r effaith ar athrawon a disgyblion

Fel y nodir yn llythyr y Gweinidog, roedd y penderfyniad i amseru'r cyfnod atal byr ym mis Hydref 2020 yn ystod hanner tymor ysgolion wedi'i ddylanwadu gan yr awydd i leihau'r tarfu ar addysg disgyblion. Mae'n nodi hefyd er bod Llywodraeth Cymru yn gobeithio gallu lleihau'r angen am gyfnodau atal byr yn y dyfodol yn ystod gwyliau ysgol, bydd yn rhaid gwneud penderfyniadau yn seiliedig ar lefelau trosglwyddiad COVID-19 a'r amodau ar y pryd o ran iechyd y cyhoedd.

Mae'n ymddangos bod y ddeiseb yn gofyn am gyflwyno cyfnodau atal byr neu gyfyngiadau symud, os ystyrir eu bod yn angenrheidiol, yn ystod tymhorau ysgol yn hytrach na gwyliau ysgol er mwyn gwarchod amser gwyliau a hamdden athrawon a disgyblion. Fodd bynnag, ni fyddai hyn yn fodd o sicrhau ein bod yn tarfu cyn lleied â phosibl ar addysg disgyblion.

Gwneir pob ymdrech i sicrhau bod y wybodaeth yn y papur briffio hwn yn gywir adeg ei gyhoeddi. Dylai darllenwyr fod yn ymwybodol nad yw'r

papurau briffio hyn yn cael eu diweddarau o reidrwydd na'u diwygio fel arall i adlewyrchu newidiadau dilynol.